

A stylized, dark blue silhouette of a palm tree with three fronds, positioned behind the main title text.

Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

**Nieuwsbrief
21^e jaargang nr. 68 - februari 2021**

Colofon

De doelstelling van de vereniging Nederlands Nieuw-Guinea militairen 1945-1962 is het bevorderen van de contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw Guinea. Het de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van de militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden.

Beschermheer:

Luitenant-generaal C.J.M. de Veer b.d.

Voorheen Inspecteur-generaal der Krijgsmacht en der Veteranen

Adviseur: Kolonel

L. Habraken b.d.

Voorheen directeur van het Veteranen instituut

Ereleden:

A.S. Poortvliet,

H. Willemsen,

A. Dielemans,

C. Aarts

D. Willemsen-Hens.

Leden van Verdienste:

J. Peperkamp. H. Vos en A.J. Bouterse

Bestuur:

M.P. Leijds voorzitter,

C. Drost secretaris

J.H. van Hensbergen penningmeester en redactie Nieuwsbrief

C van Vliet organisatie Reünie

A. Dielemans lid

Website: www.vnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen.

Mail: info@vnngm.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hiervoor van tevoren door de redacteur schriftelijk toestemming is verleend en de bron duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties en zijn als zodanig beschermd. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur/of redactie weer en zij kunnen daarvoor niet aansprakelijk worden gesteld. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of te redigeren.

**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 69:
15 april 2021**

Van de voorzitter.

Allereerst spreek ik de hoop uit dat U allen gezond bent en blijft.

Wat een ellendig verenigingsjaar was 2020. Alle mooie plannen en voornemens begin dat jaar genomen gingen de prullenbak in. Uitzondering was de Papua herdenking in Bronbeek.

De laatste nieuwsbrief van 2020 was niet vrolijk daarin heeft U kunnen lezen wat er allemaal niet door is gegaan. Ik ga dat niet meer herhalen want daar worden we met z'n allen niet vrolijker van.

Met verlangen kijken we uit naar 2021 een jaar waarvan iedereen hoopt dat het stapje voor stapje beter zal gaan. Dat we elkaar weer kunnen gaan ontmoeten, op recepties vergaderingen, bijeenkomsten en misschien nog wel het belangrijkste onze REÜNIE.

Mannen wat heb ik die gemist. Jullie ook dat weet ik zeker. Mede daarom zijn wij ook bij deze vereniging, om elkaar te ontmoeten, lief en leed delen, sterke verhalen vertellen en dat alles onder het genot van een lekker drankje. Bij ons heerst een gevoel van verbondenheid want samen hebben wij een verleden en dat schept een band. Daarom is een reünie zo belangrijk.

Laten we hopen dat het dit jaar wel door kan gaan. Het bestuur doet er alles aan maar we zijn natuurlijk afhankelijk van het bekende virus hoe het zich ontwikkeld. Het bestuur kiest er voor om de REÜNIE niet te plannen in april zoals te doen gebruikelijk maar voorlopig vast te zetten in de maand september. April is niet haalbaar denken wij gezien de ontwikkelingen rond het coronavirus. Doorschuiven naar wat later dit jaar lijkt ons beter, maakt de kans groter dat het dan wel door kan gaan. Mogelijk zijn we dan allemaal gevaccineerd of is dit ijdele hoop. Ook beraden wij ons op alternatieven voor het houden van onze reünie. Bijvoorbeeld op meerdere locaties dan alleen in 't Harde. Voor meer info lees elders in deze nieuwsbrief. Het is nu 21 januari '21 en er komt nog meer slecht nieuws binnen en dan bedoel ik de mutant van het coronavirus, de Engelse en Zuid-Afrikaanse versie, de avondklok en bezoek van 1 persoon per dag. Ik ben van nature een optimistisch mens en jullie ook dus we gaan ervoor.

Mannen blijf gezond

Met veteranengroet,
Uw voorzitter Rinus Leijds

Inhoudsopgave

Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden **pag. 03 t/m 22**

Veertien maanden in een andere wereld	pag. 03 t/m 08
Ik ging erheen in 6 weken en kwam terug in 24 uur	pag. 09 t/m 13
Als beroepsmilitair in Nederlands Nieuw-Guinea	pag. 14 t/m 15
Martien Schumacher krijgt Margriet speld	pag. 16 t/m 18
Hengelsport beoefenen op wacht!	pag. 19 t/m 20
Bladeren	pag. 21 t/m 22

Van het bestuur **pag. 25 t/m 30**

Wij gedenken / Welkom aan onze nieuwe leden	pag. 25
Wat brengt het nieuwe jaar 2021	pag. 26
e-mail - Reünie 2021 - Herdenking Papoeastrijders 2021	pag. 27
Verslag Algemene Leden Vergadering 2020	pag. 28 t/m 30

(deel 4) Vuurcontacten en andere spannende zaken

Voorgaande delen publiceerden we vanaf nieuwsbrief 66

Merauke - Ook Merauke heeft nu te maken met Indonesische para's. Binnen enkele minuten verandert de sfeer op het kazerneterrein radicaal. Van een min of meer waakzame maar afwachterende houding, naar een 'klaar-voor-actie'-bedrijvigheid. Een wat ongeruste maar ook grimmige sfeer maakt zich van vrijwel iedereen meester.

Er wordt zogenaamd 'alarmmunitie' uitgereikt: een kleine hoeveelheid scherpe munitie die gedurende de hele alarmperiode mee de PSU-kast ingaat. Er wordt een extra appél gehouden waarbij Kapitein Snoeck, onze compagniescommandant, mededeelt dat er waarschijnlijk enkele Indonesische Hercules-vliegtuigen para's hebben gedropt rond Merauke. Hoe ver weg of hoeveel, daar is nog geen duidelijkheid over. Wat hem extra zorgen baart is het feit dat de sergeanten Geelhoed en Lucius met een bootje de Maro zijn opgevaren om te gaan jagen en niemand weet waar zij zich momenteel precies ophouden. In dezelfde toespraak volgt het consigne dat er tot nader order uitsluitend in veldtenuue wordt geslapen en dat ervan af nu niemand meer op eigen gelegenheid de poort uit mag. Einde toespraak.

Slapen in veldtenuue

Iedereen gaat weer te bed maar geslapen wordt er niet veel meer.

Tot ieders opluchting zijn de volgende ochtend Geelhoed en Lucius op appél aanwezig. Zij hebben vanuit hun bootje de para's van dichtbij zien landen, zijn vervolgens als de wiedeweerga teruggevaren en uiteindelijk behouden bij de steiger aangemeerd. Volgens hen gaat het om minstens zeventig tot tachtig para's.

Samen met grote hoeveelheden logistieke goederen zijn ze neergekomen op zo'n twintig tot dertig kilometer van Merauke. Later blijkt dat over meerdere dropping zones we te maken hebben met ongeveer 219 man van het Bataljon Para 530/raiders onder commando van kapitein Benny Moerdani.

Wat volgt de komende tijd is het aanscherpen van de wapenvaardigheid, aanvalsoefeningen, strandverdediging, springen vanaf een rijdende truck, schieten met de Oerlikon, patrouilleren, waarnemen en beveiligen. Vaardigheden die we natuurlijk al beoefend hadden maar nu met extra gemotiveerdheid

worden aangepakt.

Er arriveert een vrachtauto op de kazerne, volgeladen met enorme bamboe-stengels. We horen dat die zijn bedoeld als wandversterking van nog te maken schuilgaten in de grond. Wanneer de wagen is afgeladen en weg-gereden wordt zowat iedereen opgetrommeld om mee te helpen graven en bamboe vlechtwerk te maken voor in de loopgraven.

Intussen is vanuit elders snel versterking ingevlogen: een peloton mariniers dat bij aankomst naar eigen zeggen het klusje even komt klaren. Hun commandant is kennelijk net iets hoger in rang dan onze eigen 'Ouwe' dus nemen zij het initiatief meteen maar over. De mariniers worden meermaals op patrouille gezonden terwijl wij, landmacht sulletjes, veilig blijven door oefenen. Althans, zo voelt het wel een beetje. Toch wordt ons peloton beetje bij beetje ook daadwerkelijk betrokken bij de verdediging van het garnizoen. Kleine patrouilles in de nabije omgeving, versterkte stripwacht en verdubbeling van de kazernebewaking.

Op een avond krijgen we de opdracht naar een wat verder gelegen kampong te gaan, in de buurt waarvan volgens de bewoners een groep para's is gezien. Eerst brengt de Daf ons zo ver als het gaat, dan te voet verder tot bij de kampong. Geelhoed en Lucius laten zich de plek wijzen waar die Indonesiërs hebben gelopen. En inderdaad; even later zien we voetsporen in de modder waarvan we het profiel niet kennen. 'Ploppers', wijzen we elkaar terwijl mij een vreemd gevoel in de maag bekruipt. Misschien gaat het er nu echt van komen, maar het is nou ook weer niet zo dat ik hierop zit te wachten. Maar ja; je zit in het schuitje, nietwaar?

We gaan in stelling en vormen langs de route waarlangs de vijand wellicht wordt verwacht, een hinderlaag. Het is aardedonker en Lucius komt langs en fluistert me toe mijn polshorloge in de zak te steken. De radium wijzers blijven in het donker al op tientallen meters zichtbaar en zouden ons dus gemakkelijk kunnen verraden.

We wachten af en zo verstrijkt uur na uur zonder incident. Of het zouden onze afwerende acties moeten zijn om ons de duizenden musketen van het lijf te houden. Het wordt weer licht en we vertrekken richting kampong. Daar horen we van de bewoners dat de groep para's de nacht ervoor hun bananentuin heeft geplunderd. Bij de kamer gekomen wordt er eerst wapenonderhoud gepleegd en dan.... uitslapen!

Het volgende project betreft een patrouille een eind de Koembe rivier op. Ook hier zijn door de lokale bevolking meermaals groepen para's gesignaleerd.

We schepen ons in op een gouvernementsboot waarbij ook een kleinere boot wordt meegesleept. Aan boord wordt een speedboot gehesen. Onze wapens en uitrusting worden onder in de kajuit gelegd omdat de zee dusdanig ruw is dat alles aan dek met zeewater wordt bespat. Dan komt de Koembe in zicht. We varen de rivier op en het plaatsje Koembe voorbij, verder stroomop. Soms zien we oerbos, soms grasvlaktes, strandjes met een krokodil die zich warmt in de zon.

Omzichtiger wordt er gevaren nu. Het water wordt modderiger en ondieper. Op veel plaatsen staat het bos onder water. Dan zien we de eerste parachute in het water liggen. Iemand haalt hem op. Dan nog een en weer een. In het

water, in bomen en struiken, overal zijn de valschermen neergekomen met allerlei hulpmiddelen, munitie, voedsel en wat dies meer zij. Wellicht zijn die para's hier vooral naar op zoek, en naar elkaar!

Dan is het tijd om bivak te maken. Geen vuur stoken. Dus andersoortige kost. Slapen in de rawah. Dat is niet erg riant maar het gaat. Bij dageraad weer ingescheept en met doorgeladen wapen rondom op het schip de omgeving in de gaten houden terwijl we langzaam verder opvaren.

Men besluit om de speedboot op verkenning vooruit te sturen. Met twee man aan boord vertrekt het bootje niet al te snel stroomopwaarts. Na een kwartier zien we hem alweer met volle vaart aankomen. Er zijn bewegingen gezien ergens voorbij een riviërsplitsing verderop. Ons schip zet zich langzaam in beweging en op de aangeduide plaats aangekomen gaat ze voor anker. Lucius spreekt het peloton toe: 'Doe wat je is geleerd, mannen, en raak die kerels!' We gaan van boord, verspreiden ons en staan op het punt om een sweep uit te voeren als er in de verte een fluitsignaal klinkt. Alles meteen in dekking en eerst afwachten. Niets. We hervatten onze veegbeweging, verder het bos in. Iedereen staat gespannen als een veer en tuurt door de begroeiing heen of hij iets ziet bewegen. Dan een schot. Van eigen kant zo te horen. Dan snelle schoten vanaf vijftig meter vóór ons. 'VUUR'! brult Geelhoed, en dan barst er een waar inferno van schoten los. Af en toe zien we bewegende figuren die met de geweerloop naar achteren gericht schietend, voor hun leven rennen, het moeras in.

We maken de veegbeweging af en zien dat we twee man hebben geraakt. Dood. Bij het doorzoeken wordt om de nek van één van hen, aan een koord een fluitje gevonden. Geelhoed denkt daar wel iets mee te kunnen en hangt het bij zichzelf om zijn nek. We verplaatsen ons enkele kilometers en horen dan vanaf een andere kant eveneens een fluitsignaal. Geelhoed beduidt met gebaren iedereen in dekking te gaan, geen geluid te maken en niet te schieten voordat hij het sein geeft.

Een volgend signaal in de verte wordt door hem beantwoord met eenzelfde signaal met het gevonden fluitje. Elk verre fluitsignaal klinkt weer iets dichterbij en elke keer wordt het door Geelhoed beantwoord. Ik heb mijn richtkijker op de Garand geschroefd en tuur nu van tussen een struik of ik iets kan ontdekken. Na nog wat gefluit heen en weer zie ik inderdaad een paar figuren in camouflagepak verschijnen. Ik zou ze voor mijn gevoel zo kunnen neerleggen maar ik hou me aan het consigne van de leiding. Ik gebaar naar Geelhoed: 'drie man gezien'. Nu komen er nog meer para's tevoorschijn. Aan hun loophouding te zien lijken ze niet heel ongerust. Wel dragen ze de modernste wapens bij zich zodat Geelhoed wellicht geen risico wenst te nemen. Ik tuur door mijn richttelescoop en zie nu duidelijk de mannen naderen. Weer klinkt op afstand een fluitsignaal. Wanneer ik me begin af te vragen hoever we ze laten komen, klinkt het commando: 'VUUR'! Opnieuw echoot door het oerbos een onvoorstelbaar inferno van geweervuur. We zien bij de para's eenzelfde reactie als bij het eerste treffen: rennend voor hun leven en schietend met de loop naar achteren gericht. Wanneer er geen beweging meer wordt gezien schonen we het terrein. Dan vinden we alsnog enkele schutters die, in dekking liggend achter hun barang, op ons hebben liggen schieten. Enkele zijn dood, één is gewond.

Opgelucht dat het voor iedereen goed is afgelopen gaat het peloton weer terug richting rivier. De gewonde para wordt door de hospik verzorgd en door enkele mannen naar de boot getransporteerd om daar verder te worden verzorgd en ondervraagd.

Pas na een tijd realiseer ik me plotseling dat commandant Geelhoed vanaf het eerste vuurcontact geen moment in dekking is weggedoken. Hij is kennelijk van oordeel dat z'n onverstoorbaarheid onder gevaarlijke omstandigheden zijn peloton tot voorbeeld kan strekken, en tevens dat hij ermee, door zijn rust en vastberadenheid, zijn mensen inspireert en motiveert. Die gedachte geeft me wat meer vertrouwen in de verdere afloop van eventueel nog uit te voeren acties.

Terug bij de rivier wordt het peloton met grote opluchting begroet door de achterblijvers, waaronder een OST-groep met zware bewapening. Dit clubje, onder leiding van sergeant Luycks, was door het enorme lawaai ervan overtuigd geraakt dat ons peloton zwaar onder vuur was komen te liggen, en overwoog een moment om in te grijpen met mortiervuur. Luycks oordeelde echter dat dat voor de eigen mensen te veel risico inhield en gebod om rustig af te wachten. Naar nu blijkt een juiste beslissing.

Er wordt weer ingescheept en de terugtocht naar Merauke wordt begonnen. Sergeant Geelhoed bekijkt aan dek een van de buitgemaakte wapens: een splinternieuwe Kalashnikov met een groot patroonmagazijn. Het wapen lijkt ook automatisch te kunnen vuren. Dat althans wil Geelhoed ook wel eens in het echt proberen. Op de voorplecht staande richt hij het wapen op een doelwit op de kant en vuurt een riedel af. Na zoveel jaren zie ik het tafereel nog steeds voor m'n geestesoo: De sergeant, hoog op die voorplecht staande, draait zich naar ons om en steekt bewonderend zijn duim omhoog.

Bij terugkomst gonst het in de kazerne van de geruchten. We krijgen een lovende toespraak van kapitein Snoeck, die ons tevens op het hart drukt om ons tegenover alle aanstormende persmuskieten gedeisd te houden. Daarna herneemt het kazerneleven zijn gewone loop, dat wil zeggen: alarm oefeningen, wachtdiensten, weekje stripwacht, schietoefeningen op het strand met de Oerlikon en wat dies meer zij. In de schaarse vrije tijd bezondigen we ons regelmatig aan een lokale snack, pitjil geheten. Het bestaat uit een samengevouwen stuk bananenblad met een bamboestokje er doorheen om het dicht te houden. Erin zitten blokjes witte rijst, pindasaus, een soort taugé en wat boontjes in. Je hebt drie mogelijkheden:

1: tidah panas,

2: panas en

3: banjak panas (ik schrijf het hier maar fonetisch op). Het staat voor niet heet, heet en erg heet).

Welke Meraukeganger kent niet de roep vanachter het hek naar de overkant: 'Máá, tiga pitjil, banjak panas!'

Op gezette tijden komen er allerlei artiesten uit Nederland voor de

militairen een optreden verzorgen. Zo zien we bekende en wat minder bekende figuren langskomen zoals Willy en Willeke Alberti, Max Tailleur, de Blue Diamonds, Anita Berry, en Tony Eijk. Voorwaar een meer dan welkom verzetje elke keer.

Dan komen er berichten vanuit kampong Nassim, een klein kustdorpje in het zuidoosten, dat een grote groep para's er zich in de buurt ophoudt. Al snel volgt er voor het tweede peloton de opdracht om de vijandelijke groep op te sporen en het verband ervan zoveel als mogelijk te verstoren, en tevens om inlichtingen te vergaren. We krijgen extra munitie, leeftocht voor een paar dagen, een verbindingsman met dragers en succeswensen mee. In de Daf gaat het eerste stuk snel maar na enige tijd houdt het hobbelige pad dat moet doorgaan voor een weg, op. Te voet verder dus maar. Met Geelhoed voorop lopen we over het strand langs de bosrand. Nou ja, vooral veel klapperbomen. Even is er discussie over de plek waar we van het strand af moeten. Na kort overleg met enkele Papoea's die hier goed bekend zijn, begeven we ons tussen de dichter wordende begroeiing. Ergens verderop schijnt een verlaten bananentuin te liggen en precies daar zou de groep para's zich ophouden.

Omzichtig manoeuvrerend naderen we na toch nog een flink eind lopen, de bewuste plek. Je kunt de geur van een houtvuurtje al ruiken. Voorzichtig verder gaande horen we nu ook stemmen. Kennelijk hebben ze er een soort bivak opgezet en naar het zich laat aanzien hebben ze geen flauw benul van enig gevaar. Geelhoed gebaart 'stilte en klaar voor actie'. Het peloton verspreidt zich op linie. Uiterst omzichtig bewegen we ons richting bivak. Ik kan door de struiken heen al enkele figuren zien maar het is niet genoeg om in te kunnen schatten met hoeveel ze zijn en waar ze precies zitten. Kennelijk wil Geelhoed ook eerst meer weten want op de hem kenmerkende manier blijft hij het peloton voorgaan. Tergend langzaam en geruisloos sluipen we nu bijna het bivak binnen. Nog enkele meters en we worden onherroepelijk ontdekt! Dan kijkt een van de para's onze kant op en ik zie de plotselinge paniek in z'n ogen.....

Geelhoed vuurt het eerste schot af. Onmiddellijk gevolgd door een ware hel van geweervuur uit alles wat schieten kan. Garands, Stenguns, karabijnen, pistolen, bren; iedereen schiet als bezeten zijn wapen leeg op het bivak om te voorkomen dat de tegenstander een kans krijgt om zich te herpakken en het vuur op ons te gaan openen.

Enkele tientallen seconden slechts duurt het inferno; dan het bevel: 'stop vuren'

De spanning wordt haast ondraaglijk terwijl we wachten of er nog enige reactie vanuit het bivak komt. Of van verderop eventueel want het kan natuurlijk zijn dat de Indonesiërs na hun vlucht uit het bivak een tegenaanval beramen. Alles blijft stil en na enige tijd, die een eeuwigheid lijkt te duren, beweegt het peloton zich voorzichtig het bivak in. Vier man liggen her en der verspreid. Dood. Op linie gaat het nog enkele tientallen meters voorwaarts, waarbij we op nog twee doden en een gewonde stuiten. Van verderop lijkt na enig wachten geen reactie meer te komen en bovendien wordt het nu snel donker. Diep onder de indruk aanvaardt het peloton de terugtocht naar de kampong.

Hier wordt bivak gemaakt en terwijl de meegekomen verbindingsman de kazerne in Merauke inlicht maakt de rest een aantal wachtposten gereed. Het wordt een nacht die ik niet snel vergeet. Je bemant een paar keer een van de wachtposten, probeert tussendoor wat te slapen maar onophoudelijk maakt een angstige spanning zich van je meester. Aardedonker is het, je zit of ligt daar vrijwel onbeschermd en je hebt geen idee van wat er zich op honderd, of vijftig, of tien meter afstand van je afspeelt. Eindelijk wordt het weer licht.

Het tweede peloton kan na de actie even uitpuffen

Die dag worden nog enkele kleine verkenningen uitgevoerd maar nadat is vastgesteld dat verdere actie geen zin heeft wordt de terugtocht voorbereid.

Nieuw-Guinea herinneringen van Piet Spee.

Door Ed van Tuijl

Grashoek

Zelf geloven we er allang niet meer in.

De weg naar de Nieuw-Guinea veteraan die we willen bezoeken wordt immers alsmaar smaller. De bossen rondom steeds dichter. We zijn vast verdwaald. Maar de wegwijzjuffrouw in onze GPS weet het zeker.

"Na driehonderd meter bereikt u uw bestemming aan de linkerkant", verkondigt ze met grote stelligheid. En verdomd, mevrouw krijgt gelijk. We staan ineens voor een wit huis, half verscholen in het bos. Dit is De Belgenhoek nummer zeventien. Het woonhuis van Piet Spee. In 1962 wachtmeester van de marechaussee op Biak. We zijn in zijn dorp Grashoek. Gemeente Peel en Maas. Nog nét de noordkant van Zuid-Limburg. Honderd meter verderop begint Brabant.

Via, via, kregen we een artikel onder ogen van Marechaussee Contact. Met daarin het verhaal van Piet over zijn belevenissen in het land van de Papoea's. Nooit geweten dat er ook militaire politie naar de Oost was gestuurd. Maar we zaten zelf op de buitenpost Merauke. En daar gingen wel meer zaken aan ons voorbij. "Jazeker, waren wij daar", vertelt hij. "De marechaussee had in Nieuw-Guinea een detachement in Hollandia, Sorong en Biak."

We willen er graag over praten. Maar eerst toch maar het verhaal hoe hij bij de militaire politie kwam. Of, zoals wij dat in onze rekrutentijd in Maastricht pleegden te duiden bij de 'em pie'. Die we bepaald niet graag tegenkwamen. Als je bijvoorbeeld de burgertrein nam in plaats van de militaire trein. En zéker niet die keer dat we het waagden om aan het begin van ons eerste vrije weekeinde liftend én met het bovenste knoepje van ons eerste grijs open huiswaarts te keren. Liften en zonder dichte kraag. Allebei 'n militaire dood-zonde. Goed voor de krijgsraad was ons voorgehouden.

Piet Spee werd in 1931 iets verderop geboren. In 1939 verhuisde het gezin Spee naar de Belgenhoek. Daar is hij nooit meer weggegaan.

"Toen ik negen was, vertelt de inmiddels 89-jarige oud-militair, "brak de oorlog uit. Dus de overstap naar vervolgonderwijs was niet aan de orde. Vooral dat laatste oorlogsjaar is hier enorm hard gevochten. In november 1944 werden we bevrijd. Mijn vader was, zoals ze dat noemden, een keuter-boertje. Een of twee koeien en wat akkerbouw. Ik hielp voor zover ik tijd had hier thuis mee. Verder werkte ik bij fruittelers in de omgeving. Dat heb ik gedaan tot ik mijn oproep voor militaire dienst kreeg. Heel opvallend

trouwens, ik moest me melden in Venlo. Bij de Limburgse Jagers. Ik zal waarschijnlijk één van de weinigen rekruten zijn geweest die op de fiets naar de kazerne ging. Op de elfde van de elfde in 1952. Zes maanden zou ik daar verblijven om te worden klaargestoomd voor de parate troepen. In februari 1953 werden we met de DAF naar Fijnaart gebracht. Helpen bij de watersnood. Wat we daar moesten doen? Zandzakken vullen. Man, ik heb wat zakken gevuld.

In Venlo had ik, na een paar maanden, aangegeven dat ik graag naar de marechaussee wilde. Ik had gehoord dat je dan wel voor zeven jaar moest tekenen. Maar dat wilde ik wel. Aanvankelijk hoorde ik daar verder niks meer over. Totdat er bericht kwam dat ik me moest melden in Wassenaar voor een tweedaagse test. Natuurlijk fysiek, maar ook op intelligentie. Vergeet niet dat ik een bijzonder geval was. Alleen maar lagere school. Dus zonder enige vervolgopleiding. Naar Wassenaar was trouwens de eerste keer in mijn leven dat ik met de trein reisde."

Blijkbaar zat het met die intelligentie wel snor. Fysiek was er op de Noord-Limburger al helemaal niets aan te merken. Hij kon, ook in die tijd al, héél hard lopen. Waarschijnlijk zag men in Wassenaar een toekomstig militair kampioen in hem. Dat zou dan best eens een visitekaartje voor de marechaussee kunnen worden.

Kortom, op een vrijdagavond moest hij zich met zijn plunjezak melden op de Koning Willem III - kazerne in Apeldoorn. Waar ook heden ten dage nog het opleidingscentrum voor de Koninklijke Marechaussee is gehuisvest.

"Mijn opleiding verliep voorspoedig", vervolgt Piet. "Ik haalde na vier jaar al het politiediploma. Maar dan ben je nog lang geen wachtmeester. Dat gebeurde in 1959. Als atleet ging het ook supergoed. Ik won de nodige militaire kampioenschappen op het onderdeel hardlopen. Liep

marathons. Al met al een mooie tijd. Toen werd ik als wachtmeester geplaatst in Maastricht. Daar deed begin 1962 het gerucht de ronde dat ook de marechaussee op Nieuw-Guinea zou worden ingezet. Je volgde de situatie toch wel een beetje op de voet. De landingen, de vuurcontacten. Allemaal super spannend.

Het gerucht werd werkelijkheid. Er moesten ook wachtmeesters naar Nieuw-

Guinea. Het liefst ongetrouwde wachtmeesters. Dus ik kon me gaan voorbereiden op vertrek naar de Oost. In totaal een groep van een man of veertig. Dienstplichtige marechaussees en beroeps.

Op 5 april ging de eerste groep mee met een troepenlanding met de Zuiderkruis.

Daarna een tweede groep met de Waterman. Ik zat bij de derde groep. Wij moesten in mei op het vliegtuig naar Curaçao. Daar zou de Zuiderkruis klaar liggen. Twee weken later werd het anker gehesen en vertrokken we richting Hollandia. Op 20 juli gingen de eerste militairen daar van boord. Op 22 juli zag ik mijn eindbestemming aan de horizon opdoemen. Biak.

Ik zag palmbomen en een paar huizen op palen. Is dat alles, vroeg ik aan een bemanningslid. Maar hij stelde me gerust. Er was heus wel een behoorlijke kotta.

Ik had gehoord dat onze dienstplichtige marechaussees op de marine kazerne Sorido in tenten zouden worden ondergebracht. Wij beroeps kregen als verblijf een soort bungalow, net buiten het hek. Dat was niet verkeerd."

Piet vertelt verder over zijn werk op het eiland waar de karang, de witte kalksteen nog wel eens voor een oorontsteking of een huidontsteking zorgde. Hij verhaalt over die keer dat hij met twee dienstplichtige collega's twee Indonesische infiltranten moest ophalen die moesten worden verhoord door de Militaire Inlichtingen Dienst. Het verhaal dat ook staat opgetekend in het Marechaussee Contact.

"Die twee moesten we van boord halen van een marineschip dat in de haven lag afgemeerd. Een kapitein en een sergeant-majoor. De kapitein was een vriendelijke man die uitstekend Nederlands sprak en ook goed op de hoogte bleek van onze rangen. Daarmee sprak hij ons ook aan. De sergeant-majoor was een ander type. Hij keurde ons geen blik waardig. Volgens de instructies moesten we de twee eerst blinddoeken en in de handboeien slaan voor we van boord gingen. Maar toen we met ze bij de inlichtingendienst aankwamen en de boeien wilden afdoen, bleken die van de kapitein met geen mogelijkheid los te krijgen. Na veel gerommel lukte het dan toch alsnog. Ik nam me meteen voor om de volgende dag een inspectie handboeien uit te voeren.

Een dag later moesten we ze weer terug naar het schip brengen. Dit keer ging alles gesmeerd.

Toch bleef die kapitein altijd in mijn gedachten. Later las ik een krantenartikel

met daarbij een foto van een groep gevangengenomen ploppers. Ik herkende te midden van de para's meteen 'mijn' kapitein. Gek eigenlijk dat me dat al die jaren is bijgebleven.

Wat we verder deden? Vooral de nodige verkeerscontroles. Toezicht op correct geklede militairen. 's Avonds moest je de mouwen altijd omlaag dragen. En we werden ingezet bij gepleegde diefstallen. De Keerkring, een groot schip, dat hier voor langere tijd lag afgemeerd diende als huisvesting voor luchtmacht officieren. Je zou het niet verwachten. Maar daar moesten we geregeld komen opdraven. Er werd heel wat afgestolen."

Piet legt uit dat de marechaussee best wel een bijzondere plek innam.

"Tijdens controles kwam het regelmatig voor dat aangehouden officieren nog al eens een laatdunkende toon aannamen. Je laten merken dat ze hoger in rang waren dan jij als wachtmeester. Ze realiseerden zich niet dat wij een opsporingsbevoegdheid hadden. Zo kregen we een tip dat een groep militairen die ging repatten, waarschijnlijk een grote hoeveelheid gestolen sigaretten in hun bagage had. We besloten een onderzoek in te stellen en gingen erop af. Ik verzocht de luitenant om zijn bagage uit te pakken. Vanaf het eerste moment deed de man vreselijk moeilijk. Of ik niet zag ik dat hij mijn meerdere was. Hij wenste niks uit te pakken. Ik zette door en daar kwam inderdaad een partij sigaretten tevoorschijn. Ook de rest van zijn groep ging met de billen bloot. Ik heb een uitgebreid rapport opgemaakt. De luitenant was er gloeiend bij.

Later toen ik terug in Holland was, werd ik nog een keer benaderd door een kolonel. De mogelijke nieuwe commandant van deze luitenant. Hij liet me weten dat hij dankzij mijn rapportage op tijd had kunnen vaststellen dat hij beslist niet met deze persoon wilde gaan samenwerken.

"Dat deze man uw onderzoek wilde belemmeren en weigerde om medewerking te verlenen, zal ik alsnog met terugwerkende kracht niet accepteren", aldus de kolonel."

Net als wij allemaal heeft ook Piet Spee met angst en beven de dagen voor de 15de augustus afgewacht. De enorme invasievloot van de Indonesiërs zou dat handjevol Nederlandse militairen immers hebben weggevaagd.

"Ja", je hoorde later aantallen van 20.000 man of meer. Je hoorde over Russische onderzeeërs die erbij betrokken waren. Je hoorde dat ze al onderweg waren. We hebben allemaal in groot gevaar verkeerd.

Maar op die 15de augustus had ik toch even wat anders aan mijn hoofd.

Er was op Biak op die dag een grote veldloop georganiseerd. Uiteraard stond deze jongen aan de start. Ik lag op een gegeven moment zelfs tweede in de wedstrijd. Maar wat gebeurt me, ik sla een verkeerde weg in. Voor ik was omgedraaid waren me al een paar concurrenten voorbijgesneld. Uiteindelijk werd ik toch nog vijfde. Maar het was natuurlijk wel op een spectaculair moment dat die loop werd gehouden. Op die dag liepen we immers ineens op grondgebied van de VN waaraan Nieuw-Guinea voorlopig was overgedragen."

Ook de jongens van de marechaussee begonnen aan repatten te denken. Toch zou het nog tot 9 november duren voor Piet Spee in een DC8 stapte om terug naar huis te gaan. Een van de eerste straalvliegtuigen die er 24

uur over deden terwijl tot dan toe een DC7 er nog zo'n dikke veertig uur voor nodig had.

"We gingen over de Noord. Via Japan naar Alaska en dan de laatste ruk naar Amsterdam. Heel wat anders dan de heenreis. Ik zeg altijd als ik over die tijd vertel. Ik ging er heen in zes weken en terug in 24 uur."

Piet spreekt met een bewonderende ondertoon over de mariniers en de jongens van het 6de infanteriebataljon Oranje Gelderland die in 1962 in Sorong, Fak Fak, Kaimana en Merauke hebben gediend.

"Hevige vuurcontacten, steeds het risico om in een hinderlaag te lopen. Kortom, het gevaar om te sneuvelen. Ik heb nog wel eens contact met een jongen hier uit de buurt. Bijvoorbeeld tijdens carnaval of op de kermis.

Altijd, vooral met een paar flesjes bier op, begint hij over een korporaal uit zijn peloton, die sneuvelde. Die jongen heeft er nog altijd moeite mee. Heeft het nog altijd niet verwerkt.

Nee, wat mij betreft, petje af voor die militairen die de hele zuidkust moesten verdedigen."

Hoe ging het verder met onze hoofdpersoon? Nou, zoals we al schreven. Er kwam geen vrouw of vriend in zijn leven. Piet was en bleef vrijgezel. Zijn militaire carrière sloot hij op 1 januari 1987 af. Als adjudant-onderofficier. Bij de afdeling

Grensbewaking in Venlo. De plaats waar hij 34 jaar eerder als dienstplichtig soldaat van de Limburgse Jagers de poort van de Frederik Hendrikazerne binnenstapte.

Hij kreeg tijd om zich bezig te houden met de plaatselijke voetbalclub, wat hem jaren later een erelidmaatschap oplevert. Hij bemoeide zich met de gemeentepolitiek. Kreeg een Koninklijke onderscheiding. Kortom, Grashoek had een goeie aan Piet!

En hij bleef fit. Héél fit. Hij loopt nog drie keer in de week een paar kilometer hard. Na zijn staaroperatie ziet hij weer haarscherp. Vandaar dat het CBR zijn rijvaardigheidspapier weer voor de komende vijf jaar geldig heeft verklaard. Maar goed ook want hij wil er nog regelmatig op uit.

Piet Spee. Een bijzonder mens!

Door John Mantingh

In onze zeer gewaardeerde Nieuwsbrief lezen we over ervaringen in dit voormalig landsdeel. Meestal zijn de schrijvers dienstplichtige militairen. Daarom wil ik als beroepsmilitair ook mijn stem eens laten horen. Vanaf de eerste reünie was ik present toen als enige beroeps.

Begin 1962 moest ik opdraven in den Haag. Ik kwam in aanmerking om als aflissing naar Nieuw-Guinea te gaan. Het was begin april toen ik in Sorong aankwam. Daar kreeg ik direct te horen dat mijn vrouw, in verwachting van de tweede, niet meer mocht komen. In Sorong volgde ik de Luitenant Hoelscher op als pelotons commandant 2e peloton A cie. In het peloton was sergeant de la Sencerie pelotons sergeant. Groepscommandanten Dunlop (beroeps) en de dienstplichtige sergeanten Gravestijn en Versteeg. Compagnies commandant was de Kapitein Steenbeke die ook al diende in Merauke.

Niet lang na mijn aankomst begonnen de landingen van de Indonesische parachutisten. Het 1e peloton A cie. o.l.v. de luitenant Poortman en de sergeant Hagemeijer ging naar Teminaboean met steun van de Papoea politie en later ook van het PVK Papoea Vrijwilligers Corps en de Mariniers.

Vertrek uit Teminaboean met de LCPR

De situatie werd steeds dreigender en op Jefman zag ik de meldingen van onderzeeboten vlakbij. Na de overdracht aan de Verenigde naties op 17 augustus 1962 kreeg ik van bataljonscommandant Snell te horen dat we direct naar Teminaboean per

LCT (Landing Craft Tank, landingsvaartuig) moesten vertrekken om te voorkomen dat Indonesië het zou bezetten. Het peloton werd daar gelegerd in de gebouwen van de leegstaande zendingsschool. Zelf kwam ik in huis bij het hoofd van de politie Jansen. We hadden het daar rustig omdat alle infiltranten waren uitgeschakeld. Het contact met de HPB (Hoofd Plaatselijk Bestuur) Polansky - een voortreffelijk bestuurder - was uitstekend. Met hem en Jansen heb ik tot hun dood contact onderhouden.

Na een maand in Teminaboean kwam onverwacht het bericht dat we per LCPR terug gingen naar Sorong maar eerst moest de munitie verschoten en

opgeruimd worden. Mijn collega's vonden dat ik moest repatten mijn vrouw verwachtte immers de baby. Dus met de Friesland naar Biak, daar vijf dagen wachten en na twee overnachtingen in Bangkok kwam ik op Schiphol aan toen

mijn tweede zoon drie weken oud was.

In 1974 werd ik overgeplaatst naar Oirschot na periodes in Ermelo, Duitsland en Vlieland. In 1978 zag ik een bericht over een Nieuw-Guinea reünie in Breda. Die te bezoeken was een voltreffer, samen met mijn vrouw Greet trof ik daar zo'n twaalf man van het peloton met hun vrouwen.

Van de harde kern ervan is gebleven op de reünies daarna: Wim Algera, Ap Barmhartigheid, Gijs van de Berg, Jan de Bungelaar, Klaas Helmantel, Arie van Kuik, Hans Zundert. Met Henk Willemsen heb ik vanaf het begin een uitstekend contact. Hij, Adrie Poortvliet en Toon Dielemans als initiatiefnemers van de reünies zijn ook nog altijd op onze bijeenkomsten aanwezig. Op een oproep om informatie over de luitenant Poortman en sergeant Hagemeijer heb ik gereageerd Louis en een aantal mannen van het 1e peloton zijn sindsdien trouwe bezoekers van de 6 IB reünies.

Dit is een kort verslag, er is veel meer te vertellen en ook heb ik nog bijzondere foto's. Twee ervan bij dit artikel

Maandag 14 december 2020 werd aan het lid van onze vereniging, Martien Schumacher, de zilveren Margriet speld uitgereikt voor zijn verdiensten bij de ondersteuningscompagnie in Kaimana. Belast met de bevoorrading van de manschappen verzuiomde hij nooit.

Martien diende in Nieuw-Guinea en was gelegeerd in Kaimana bij het 41ste Regiment Stoottroepen. De speld werd hem uitgereikt door Kapitein P.W. Zaal. Commandant (para) C compagnie Margriet Regiment Stoottroepen Prins Bernhard

Het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard

De formele opdracht tot het vormen van een militair verband, van personen die actief betrokken waren bij het gewapend verzet in W.O.II, werd gegeven door Z.K.H. Prins Bernhard in september 1944. Daarmee was het regiment Stoottroepen een feit. Het regiment kreeg bij Koninklijk besluit op 29 juni 2002 de officiële naam Regiment Stoottroepen Prins Bernhard.

Ontstaan Regiment Stoottroepen

Het regiment kent dus zijn ontstaan uit de knokploegen in de Tweede Wereldoorlog. Één van die Knokploegen was de KP Margriet uit den Bosch. De naam ervan leeft nog steeds binnen het regiment. Margriet compagnie is hiervoor sprekend.

Bij de onafhankelijkheidsstrijd van Indonesië zijn de stoottroepen ingezet in Nederlands-Indië en in Nederlands Nieuw-Guinea. Voor deze actie is aan het regiment het Bronzen Schild toegekend.

Vaandel

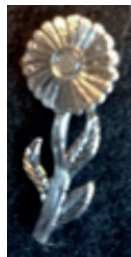
Het vaandel heeft de opschriften Noord-Brabant en Limburg 1944-1945, West- en Midden Java 1946-1949 en Midden-Sumatra. In 2019 werd het opschrift Uruzgan 2007 toegekend. Op 31 augustus 1982 hechtte Koningin Beatrix het Verzetshedenkingskruis aan het vaandel. Het is het enige vaandel van een regiment van de Koninklijke Landmacht dat deze onderscheiding voert.

Mascotte

Een bok werd de mascotte van het regiment. Volgens verhalen heeft dit zijn oorsprong in het najaar van 1944

Nieuw Guinea

In Nederlands Nieuw-Guinea is het 41^e Bataljon Regiment Stoottroepen ingezet in 1962. Het bataljon werd in Kaimana en omgeving en Biak gelegerd. Het bataljon werd aangewezen om de troepen langs de duizend kilometer lange zuidkust te versterken. De soevereiniteitsoverdracht op 15 augustus 1962 betekende het einde van de activiteiten in de omgeving van Kaimana

Luchtmobiele Brigade

In 1963 (Koude Oorlog) gingen de Stoottroepen onder pantser als 41 Pantserinfanterie bataljon bij de 11 pantserinfanterie brigade (voorloper van 11 Luchtmobiele Brigade)

In het jaar 1994 is het regiment van de pantserinfanterie naar lucht mobiel overgegaan als 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel en 11 Mortiercompagnie Luchtmobiel

Andere inzetten

Bosnië Herzegovina In 1995 onder de vlag van UNPROFOR. Weer in Bosnië in 1999-2000 onder de vlag SFOR 7. 2002/2003 in Kabul Afganistanen in 2004 als SFIR 4 (Stabilisation Force in Irak). Wederom in Afganistan in 2007 als onderdeel van TFU III Task Force Uruzgan en in 2012 in Kunduz om daar samen met Koninklijk Marechausse politie mensen op te leiden en te trainen. In kleine groepen of op individuele basis zijn Stoottroepers ingezet in veel missiegebieden. Bijvoorbeeld is in 1999 een beveiligingsdetachement voor KFOR in Kosovo.

Vermeld dient zeker te worden dat tijdens de Watersnoodramp in 1953 vele Stoottroepers zijn ingezet. Niet alleen de actief dienende Stoters, maar ook oud stoters georganiseerd in de Bond voor Oud Stoottroepers. In december 1998 hebben de Stoottroepen ook hulp verleend bij de watersnood in Noord-Nederland en ook tijdens de varkenspest en de MKZ, waarbij Stoters aan de grens de douane assisteerden bij vrachtverkeerscontroles.

Monument

In het dorp Beneden-Leeuwen in het land van maas en Waal is een ereveld ingericht bij het monument. In de kloostertuin staat een kapel waar jaarlijks op de 2^e zondag in oktober alle gesneuvelde stoottroepers worden hedacht.

Bronzen beeld

Het bronzen beeld van "Jan de Stoter" staat op de kazerne in Assen waar hij uitkijkt over de appelpplaats.

De tekst onder dit beeld luidt:

'Dit beeld is een hulde aan de vele anonieme stoottroepers die in 1944 - niet opgeleid, nauwelijks bewapend en slecht gekleed - zich hebben ingezet voor onze vrijheid en de grondslag legden voor het Regiment Stoottroepen.'

Stoottroepen museum

De Historische Collectie Regiment Stoottroepen is te vinden op het kazerne-terrein van de Johan Willem Friso kazerne in Assen. In het Stoottroepen-

museum wordt onder het thema "Van verzet naar Rode baret" de geschiedenis van het Regiment getoond. In het museum is een stiltekamer.

Noot

Het uitreiken aan Martien Schumacher van de Margriet speld is de aanleiding voor de redactie om wat meer van de geschiedenis van het Regiment Stoottroepen in te gaan. Voor de Stoottroepers onder onze leden is het geschrevene hierboven uiteraard bekend. Maar de roemruchte geschiedenis van dit regiment mag best wat bekender worden.

Vandaar dit artikel. Sommier want er is heel veel meer over het regiment te vertellen

Stoottroepenmuseum Assen

Louis van Diessen

Na zestig jaar kan ik het volgende rustig vertellen. Ik neem aan dat ik er nu niet meer voor wordt vervolgd. Het is een waar gebeurd verhaal dat ik toch misschien wel een heb verteld aan een van de sobats.

Op de Remoe kazerne in Sorong waren in die tijd munitie magazijnen. Die lagen tegen een heuvel en waren omgeven door steile wanden en alleen bereikbaar via een slingerweg. Als de wacht afgelost moest worden, marcheerde die compleet met commandant vanaf het wachtlokaal bij de kazernepoort naar de andere kant van de kazerne waar de bunkers lagen. Je hoorde ze dan altijd luid en duidelijk aankomen vooral als er een fanatieke commandant bij was die het tempo aangaf. Aan het einde van de toegangsweg naar de bunkers was een kleine kali, nog geen meter breed en nogal ondiep. In die kali zwommen klein visjes van ongeveer 10-15 centimeter lang. Ik hengelde graag en kwam dus op een idee.

De wacht bij de bunkers was nogal saai en afleiding was dus welkom. Voor mij was dat vissen in die kali. Tijden dat hengelen kon je toch regelmatig om de bunkers lopen zoals dat bij een wacht hoort. Toen ik dus weer op wacht bij de bunkers moest nam ik haakjes, vislijn en aas mee. Een rechte tak die ik afsneed werd als hengel opgetuigd. Maar ik viste nog niet, ik verborg alles in de buurt van de kali. Ik damde een stuk af op een gunstige plaats zodat er een diepere plek ontstond van zo'n 60-70 centimeter diep. Een ideale plek om te gaan vissen.

Op een volgende wachtbeurt ben ik toen wel gaan vissen. Ik probeerde het eerst met een stukje brood maar de vissen hapten niet. Dus maar een brokje Marine kaas genomen maar ook dat vonden de vissen maar niks. Zelf vond ik die marine kaas, in tegenstelling tot vele anderen, wel lekker. Ik ben toen insecten gaan vangen en daarmee lukte het wel. Gewoon laten drijven en de vissen hapten toe. Later gebruikte ik ook larven die ik kreeg van de waskoeli. Natuurlijk verzaakte ik niet en liep regelmatig mijn wachtronden. Vanaf de kali kon je de weg mooi in de gaten houden en zag je iemand al van verre aankomen. Ook de aflossing was geen probleem die hoorde je wel aankomen en bovendien wist je hoe laat die kwam.

Maar op onregelmatige tijden kwam de officier van piket controleren en daar waren van die sluipers bij die je probeerden te verrassen. Als het een zoeker was naar overtredingen moest je wel op je qui vive zijn want die stond vijf minuten later weer voor je neus. Ik heb dat wel ondervonden maar ben toch nooit betrapt. Ik zag ze aankomen of ik deed op dat moment net mijn rondje. Ook had ik mijn smoesje al klaar. Hoge nood op dat moment. Maar die smoes heb ik nooit hoeven gebruiken. Zo kon ik de wacht lekker ontspannen doorbrengen en heb ik straf altijd ontlopen. De vissen gooide ik terug, het was maar voor de lol. Als ik zelf als plv. wachtcommandant met de aflossing naar de bunkers moest dan keek ik altijd of "mijn dam" nog in de kali lag. In de nachtelijke uren kon je natuurlijk niet vissen en dan was de wacht extra

duf en slaapverwekkend, Je zag wel overal lichtjes en je hoorde de meest rare geluiden van insecten en dieren. Ik probeerde altijd wakker te blijven door op die geluiden af te gaan en met de schijnwerper bij te lichten of er iets te zien was. Op zo'n nacht op wacht hoorde ik iets sissen in een struik en voordat ik het wist stond ik met een slang in de hand. Met de hand op mijn hart "dit is echt gebeurd". Hoe die slang in mijn hand kwam is me nog steeds een raadsel maar ik stond er wel met die slang. Een niet gladde slang maar eerder wat stroef die ik gelukkig net achter de kop vast had. Het lijf slingerde zich om mijn onderarm en ik kan je verzekeren dat dat met kracht ging. Ik durfde de slang niet los te laten op mijn arm vrij te maken en omdat hij me zou kunnen bijten als ik de kop losliet. De aflossing kwam gelukkig nogal snel en dat was wel een opluchting. In snelle pas zijn we toen met de slang om mijn arm naar het wachtlokaal gemarcheerd. Daar werd ik door een Indische beroepssergeant van de slang verlost. Hoe hij dat heeft gedaan en hoe de slang is gedood weet ik ook niet meer. Wel weet ik dat de sergeant zei dat ik geluk had gehad omdat het wel een giftige slang was. Hij gaf mij de raad om voortaan alleen de wacht te houden en niet op onderzoek uit te gaan en daarmee was voor hem de kous af. Geluk dat het een beroeps was die wist hoe je de slang moest verwijderen en me geen douw gaf. Een bekentenis van een gebeurtenis bij de wacht bunkers van de Remoe kazerne. Misschien zijn er sobats die dit lezen en zich iets van het voorval kunnen herinneren. Als dat zo is hoor ik graag van je.

Herinneringen

Bladeren

Door G. Van Berkum

We zijn het jaar 2021 ingestapt; 2020 is afgesloten met als grootste herinnering het Corona virus. Wat een jaar was't. Dat we dat unieke jaar mochten beleven. Maar het nieuwe jaar is er voor ons allen, voor de één wordt het een feestelijk jaar, voor de ander weten we dat het een jaar wordt waar we afscheid nemen van een dierbaar persoon. De klok stopt niet, tikt door en wacht op niemand. Dat is de grote zekerheid. We sluiten 2020 af maar, zoals opgemerkt, we houden de herinneringen van de achter ons liggende tijd in ons hoofd. Levenskunst is om de positieve herinneringen te koesteren en door te geven.

Voor mij is januari een maand met vele gedenkwaardige feiten die blijven bestaan en af en toe vragen oproepen en in mijn hoofd een tijdje rond zingen. We namen afscheid van mijn 2 oudste broers, maar de vraag is: "Kende ik ze wel?" Ze gingen allebei op hun 12e of 13e reeds inwonend werken bij een boer. Zij leefden in een voor mij totaal onbekende wereld en daar werd later ook niet over verteld. Even zo is dat met mijn ouders, die allebei in de maand januari overleden en waar we nu nog naar raden hoe zij hebben geleefd. Hoe ze door familie en omgeving wel of niet werden gesteund bij hun het faillissement en de vele verhuizingen met een groot gezin. Jammer dat ze hun verhaal van die tijd niet hebben opgeschreven. Gelukkig hebben ze een "Rijke tijd" gehad tijdens hun AOW periode. Heit (vader) las tot zijn dood één of twee boeken per week en bleef belangstelling houden voor maatschappelijke ontwikkelingen. Mem (moeder) runde de huishouding en bleef breien, sokken, wanten en truien. Ze heeft mij op knieën in tranen bewogen, juni 1961, niet naar Nieuw Guinea te gaan. Ik ging wel en ben er van overtuigd dat het voor mij een juiste keuze is geweest. Veel goede en minder goede kanten van de mens gezien. In januari 1967 kwam Zambia in beeld en het basis leven in een klein team.

Ook was in deze maand de verjaardag van mijn schoonmoeder waar ik speciale herinneringen aan heb. Hoe zij, toen ze bij ons in Zuid-Afrika op vakantie was, uren lang met een Engelse mevrouw aan het keuvelen was zonder dat ze elkaars taal begrepen. Ik heb ze de laatste knuffel gegeven in 2002 voor ze insliep.

Een belangrijke dag, die ieder jaar weer herinneringen oproept is 27 januari 1945, de bevrijding van Auschwitz door de Russen. Het stoppen van een door mensen bedachte moordfabriek. De vraag blijft hoe het mogelijk was

dat zoiets door mensen werd bedacht en uitgevoerd. Hoe kon het dat de kerken (m.u.v. Bonhoeffer e.a.) onvoldoende protest aantekenden. De scriba van onze PKN heeft een schuldbelijdenis afgelegd zonder de erkenning van wat er goed ging en erkenning van wat er fout is gegaan. Dat zou passend geweest zijn. Hebben de "herders" hun schaapjes wel voldoende in beeld? Praten de mensen wel voldoende met hun voorgangers?

"Je kunt geen schuld hebben aan daden die je zelf niet beging, maar de gevolgen gaan ons allemaal aan, daar zijn we aansprakelijk voor. De jongere generatie zijn niet verantwoordelijk voor wat er destijds is gebeurd, maar ze zijn wel verantwoordelijk voor wat er in de geschiedenis mee wordt gedaan". Het zijn de wijze woorden van de Duitse oud president Richard von Weizsäcker.

G. van Berkum.

Alle ECHOS Homes zijn Veteranenontmoetingscentra

ECHOS Homes zijn van oudsher unieke ontmoetingscentra met een gezellige huiskamer, multifunctionele vergader- en ontspanningsfaciliteiten en een prima keuken.

- ★ ECHOS Homes kunnen zowel kleine als grote groepen (ca. 150 personen) accommoderen.
- ★ Met onderstaande contactpersonen kunt u uw wensen bespreken.
- ★ ECHOS Homes hebben de status 'militaire accommodatie'. Wij kunnen al uw activiteiten en evenementen die door Defensie worden gesubsidieerd, direct voor u declareren.

ECHOS Home 'de Schakel' gastvrouw: Marieke Potappel
Leuvenumseweg 68, 3852 AS Ermelo tel. 0341 - 552 830

ECHOS Home 'de Landing' gastheer: David Mammen
Deelenseweg 28, 6816 TS Schaarsbergen tel. 026 - 44 30 487

ECHOS Home 'de Vrijheid' gastheer: Roel Willemsen
Eindhovensedijk 33, 5688 GN Oirschot tel. 040 - 29 04 515

ECHOS Home 'het Baken' gastheer: Han Mennink
Johannes Postweg 5, 7973 JB Darp (Havelte) tel. 0521 - 341 297

ECHOS Home 'het Anker' gastheer: Ad Mulwilk
Toepad 110, 3063 NJ Rotterdam tel. 010 - 24 299 10

ECHOS Home 'de Eendracht' gastheer: Han Mennink
Schapendijkje 8, 1782 TD Den Helder tel. 0223 - 655 066

ECHOS Home 'Baan Zulu' gastheer: Steven Gerritsen
Otterloseweg 12-A, 6732 BS Harskamp tel. 0318 - 453 060

www.echos.nl

Opslag Elburg

Opslag Elburg biedt voor kortere of langere perioden opslagruimte aan. Bijvoorbeeld bij verhuizing of opslag van bedrijfsvoorraad. Zowel zakelijk als particulier dus, voor uiterst scherpe tarieven.

Ook verhuren wij kantoor- en bedrijfsruimten.

OPSLAGRUIMTE NODIG?

Check: WWW.OPSLAGELBURG.NL

Of bel: 06-2000 71 75 / 06-5242 06 45

AW Beheer | 't Straatje 6 | 8081 RN ELBURG (voormalig VNK gebouw)

Van het bestuur

Secretariaat:

C. Drost

Brouwersveld 2

1541 PG Koog aan de Zaan

Telefoon: 075-6160779 mobiel 06-22332531

Mail: info@vnngm.nl

Website: www.vnngm.nl

Wij gedenken

Met eerbied en in gepaste stilte brengen we een laatste eresaluut aan:

B. Appels	Amstelveen	13 augustus 2020
A. van Ewijk	Opheusden	2020
H. Ohm	Ede	1 april 2020
H. de Bruin	Houten	16 januari 2020
G.P. Derix	Wijchen	24 september 2020
J. Vos	Eindhoven	27 oktober 2020
J.L. Linssen	Wessem	24 november 2020
J.H.B. Kerkhof	Barendrecht	16 december 2020
P.A. Stam	Arnhem	23 december 2020
N. van Hoorn	Barendrecht	29 december 2020
F.L.A. Soeters	Goes	6 januari 2021
R. van de Land	Eindhoven	11 januari 2021

Welkom aan ons nieuwe lid

L. van Houten, Gemonde

Wat brengt het nieuwe jaar 2021?

Verleden jaar dachten we dat slechts een aantal maanden in de ban zouden zijn van Covid-19. We weten nu dat we rekening moeten houden met mutanten van dit virus en is de beperking van onze vrijheid nog steeds aan de orde van de dag. Het einde komt dichterbij maar zal ons ook in dit jaar nog een tijd bezig houden.

Het beperkt ook onze verenigingsactiviteiten.

Onze jaarlijkse reünie - de dag van onze ontmoeting - moesten we eerst uitstellen en later zelfs geheel cancelen. De gedane boekingen en betalingen voor de reünie mochten we van bijna alle leden doorschuiven naar een reünie op een andere datum. We dachten toen nog dat de reünie wel later in het jaar gehouden zou kunnen worden. En dus stelden we de vraag over het doorschuiven van de betalingen. Onze penningmeester is de leden hiervoor dankbaar want anders hadden er honderden eenmalige retourbetalingen moeten worden gedaan. Het gestorte geld staat veilig op onze rekening.

Onze Algemene Ledenvergadering kon ook niet op de gebruikelijke manier plaatshebben en dientengevolge moesten we onze jaarstukken over het boekjaar 2019 op een alternatieve wijze vaststellen. Zie op pagina 28-30 het verslag van deze bijzondere vergadering

De jaarlijkse herdenking van de Papuastrijders konden we regelen op aangepaste wijze. In onze vorige nieuwsbrief trof u de door Ed van Tuijl geschreven impressie aan. Al met al behoorlijk ingrijpend.

Maar... optimistisch als uw bestuur is gingen we hoopvol aan de slag met het plannen van onze bijeenkomsten voor 2021. Zo hadden we de reünie op 21 en 22 april gepland. We zochten naar de juiste datum voor de Algemene ledenvergadering. En voorlopig spraken we met de commandant van Bronbeek af om de herdenking van de Papoeastrijders o.v.v. te houden op 30 september. Dit konden wij U al vertellen in onze vorige nieuwsbrief.

Maar weer gooit het Corona virus roet in ons verenigingsleven. Een reünie op 21 en 22 april lijkt op dit moment niet meer realistisch en we verplaatsen die o.v.v. naar 29 en 30 september. De herdenking Papoeastrijders vindt o.v.v. plaats op 23 september. De ALV bezien we nader en daarover krijgt u tijdig bericht.

Bestuur vnngm

Stuur uw e-mail gegevens

De omstandigheden in het afgelopen jaar hebben ons geleerd dat het versturen van berichten aan onze leden per mail heel efficiënt en effectief is. Sneller en vaker informatie ontvangen is mogelijk en bovendien is het een stuk goedkoper en eenvoudiger dan briefpapier kopen en een postzegel plakken. Maar we moeten daarvoor uw mailadres kennen. Daarom deze oproep!

Stuur uw e-mail adres naar: info@vnngm.nl

Stuur ons een mail met vermelding van uw naam, adres, postcode en plaatsnaam.

**alleen samen krijgen we
corona onder controle**

Reünie

We hopen dat de omstandigheden het toelaten om in september weer onze reünie te organiseren. Voorlopig zijn hiervoor de data 29 en 30 september 2021 gereserveerd in de

Luitenant Kolonel Tonnet kazerne
Eperweg 141, 8084 HE, 't Harde

Herdenking Papoeastryders

Donderdag 23 september 2021
Koninklijk Militair Tehuis/Museum Bronbeek Arnhem
Velperweg 147
6824 MB Arnhem

Verslag Algemene Vergadering 2020

Datum: 19 november 2020

Het coronavirus, dat de wereld praktisch plat wist te leggen, kwam als een volslagen verrassing. Bestaande zekerheden werden in 2020 aan het wankelen gebracht.

Dat gold ook voor de activiteiten van onze vereniging.

De reünie werd afgeblazen. De Papoea Herdenking ging wel door, maar aangepast.

In mei werd duidelijk dat de geplande, fysieke ALV van 16 juni niet door kon gaan.

De nieuwe datum voor een fysieke vergadering werd vastgesteld: 29 oktober. In de Nieuwsbrief 66 - juli 2020 werd aan de leden gevraagd, bij voorkeur per mail, zich aan te melden voor deze fysieke ALV. Het resultaat van het verzoek: 23 aanmelders per mail en 1 per brief.

Aan de aanmelders werd verstuurd:

- Secretarieel jaarverslag
- Financieel jaarverslag (inclusief balans)
- Notulen ALV 18 mei 2019
- Oordeel kascommissie.
- Voorstel kascommissie aan ALV decharge te verlenen aan bestuur.
- Privacyverklaring

Naar mate de tijd verstreek werd duidelijk dat de fysieke vergadering van 29 oktober ook moet worden afgelast. Gedwongen door aangescherpte coronamaatregelen was een schriftelijke ALV nog de enige optie.

Datum ALV: 19 november 2020

De aanmelders werden per brief benaderd en gevraagd in te stemmen/niet in te stemmen met onderstaande stellingen:

- Ik stem in/niet in met het verslag van de ALV gehouden op 16 mei 2019
- Ik stem in/niet in met het secretarieel jaarverslag over 2019
- Ik stem in/niet in met het financieel jaarverslag 2019 (inclusief balans)
- Ik stem in/niet in met het verzoek van de kascommissie tot het verlenen van decharge aan het bestuur over het gevoerde beleid in 2019
- Ik stem in/niet in met het benoemen van de kascommissie 2020 bestaande uit M.J. Berensen en J.B. Malipaard.

Opmerkingen/vragen over de jaarstukken.

Vraag C. Aarts:

Ik stem in met het verslag van de ALV gehouden op 16 mei 2019. Echter met een kanttekening. Het verbaast me nog steeds dat ik in het verenigingsblad lees dat, ondanks het opheffen van de SC en het benoemen van jou als coördinator/contactpersoon men ook nog een beroep kan doen op de 'bij u bekende contactpersonen'. Men kan dus nog steeds buiten jou om een beroep

doen op de vijf genoemde leden.

Antwoord bestuur:

Indien de penningmeester niet bereikt kan worden, kan enig ander bestuurslid in diens bevoegdheid treden. Op 12 februari 2019 heeft de SC besloten "er een punt achter te zetten". Desondanks gaven enkele SC leden te kennen, als er een beroep op hen gedaan zou worden, zij alsnog bereid waren de helpende hand en een luisterend oor te bieden. Vandaar de melding in de Nieuwsbrief.

Opmerking C. Aarts:

Ik stem in met het secretariaal jaarverslag over 2019. Ook hier een opmerking. Op blz. 1 staat onder punt 2 bij het derde aandachtstreepje: Het bijwonen van de dodenherdenking die jaarlijks op zeven september in Roermond wordt gehouden. Dat moet volgens mij zijn: op de eerste zaterdag in september.

Antwoord bestuur:

Staat in de statuten; opgemaakt 27.11.2000.

Vraag C. Aarts:

Vraag me ook nog steeds af wat we hebben met het VRIOG 45 Painbat RIOG?

Antwoord bestuur:

Oranje Gelderland is het stamregiment van 6 IB. Belangrijk is dat Oranje Gelderland ondersteuning verleend bij plechtigheden en feestelijkheden, o.a. bij de Papoea Herdenking en in 't Harde.

Vraag A. Meurs:

Secretariaal jaarverslag - blz.2; Ledenbestand eind 2018: 836 leden; ledenbestand eind 2019: 816 leden; Ledenbestand eind 2020:?

Antwoord bestuur:

Kunnen we nog niet geven omdat 2020 nog niet ten einde is.

Opmerking A. Meurs:

In vorige discussies is reeds opgemerkt dat de jaarlijkse reünie waarschijnlijk in 2021 teruggebracht zou worden naar 1 dag. Een eventueel overgaan naar een eendagsreünie moet niet onderschat worden. Om de zaken op te bouwen hebben we al twee dagen nodig en afbreken neemt ook een hele dag in beslag. Kortom: dit onderwerp moet niet onderschat worden.

Opmerking A. Meurs:

Het nieuwe veteranenkostuum kost €400. De opmerking 'er kan inverdiend worden' is mij niet duidelijk. We gaan toch niet onze leden daarmee belasten? Ik ben mordicus tegen deze zaak.

Antwoord bestuur:

De regeling gaat buiten de vereniging om. Wordt geregeld door Defensie.

Aan de stemming namen twintig leden deel, t.w.:

Ereleden

C. Aarts en A.S. Poortvliet

Lid van verdienste

A.J. Bouterse

Leden

M. Anker, N. Baan, M.J. Berensen (kascommissie), D. Breeuwer, J.C. van Gils, K.E. Harmsen, R.E. van Hoek, W. van Luijn, A. Meijne, J.B. Malipaard (kascommissie), A. Meurs, C. v. Rixoord, E. van Tuijl

Bestuursleden

C. Drost, J. v. Hensbergen, M.P. Leijs en C. v. Vliet.

Uitslag stemming:

18 leden stemden in met genoemde stellingen, 2 leden onthielden zich van stemming.

Komend jaar hopelijk een normale ALV zonder coronarestricties.

WORD VRIEND

Wordt (gratis) vriend van het Vfonds

Jaarlijks maakt het vfonds ruim tweehonderd bijzondere of vernieuwende initiatieven mogelijk binnen het thema VREDE en VRIJHEID.

Sinds de oprichting zet het fonds zich in voor erkenning en waardering van veteranen en geüniformeerden.

Daarnaast blijven ze mensen stimuleren zich in te zetten voor vrede, democratie en internationale rechtsorde. Om slachtoffers van oorlogen en vredesmissies te herdenken maar ook door de bevrijding, vrijheid en vrede te vieren, ondersteunen zij o.a. de 14 nationale bevrijdingsfestivals, oorlogs- en verzetsmusea en herinneringscentra. Daarnaast investeren zij continu in innovatieve onderwijs- en jongerenprojecten rondom vrede en democratie. Het Vfonds zoekt vrienden.

Vrienden die Vrede en Vrijheid ook belangrijk vinden. Vrienden die geïnteresseerd zijn in de projecten die het Vfonds ondersteunt en die dat graag willen delen met hun familie en bekenden. Want samen maken wij vrede mogelijk.

Vind jij Vrede en Vrijheid ook belangrijk? En vind jij de projecten die wij ondersteunen interessant?

Word dan vandaag nog (gratis) vriend van het fonds!

Schrijf je in via de website www.vfonds.nl/word-vriend/ of als het omgaan met de computer wat moeilijk is bel het Vfonds 073-6139100 zodat zij jou meteen inschrijven.

Redactie

Vrede maken we samen

Dit jaar viert Nederland dat wij al 75 jaar lang in vrede leven. Maar dat spreekt niet vanzelf. De veteranen die in andere delen van de wereld hebben gestreden voor vrede en vrijheid weten daar alles van. Daarom zet het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg (vfonds) zich in voor de belangen van de veteranen én voor behoud van vrede, democratie en internationale rechtsorde.

Het vfonds doet dit door jaarlijks ruim 200 bijzondere of vernieuwende initiatieven, reünies en projecten te steunen. Projecten die de herinnering aan oorlog levend houden, slachtoffers herdenken, maar ook onze veteranen waarderen en erkenning uitspreken voor al die militairen die zich nog steeds inzetten voor het behoud van onze vreedzame samenleving.

vfonds

vrede

vfonds.nl

Het vfonds kan subsidiegelden verstrekken dankzij de bijdragen van onder meer de Nationale Postcode Loterij, De BankGiro Loterij en de Nederlandse Loterij.

Commissie Sociale Zorg

Vereniging Nederlands Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962

Sobats,

Op de bestuursvergadering van 4 oktober 2018 is door het bestuur de opzet en wijze van taakuitvoering van de sociale commissie besproken.

Met ingang van 1 januari 2019 is de **coördinator/contactpersoon voor de meldingen met een sociaal-maatschappelijk karakter** onze penningmeester:

Jaap van Hensbergen, bereikbaar op 06-53199548,
mail hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Indien de penningmeester niet bereikbaar is kunt U zich wenden tot onze secretaris Cor Drost bereikbaar op 075-6160779 of 06-22332531 mail c.drost15@kpnplanet.nl

Natuurlijk kunt u een beroep blijven doen op de bij u bekende contactpersonen

Algemeen	Ad Bouterse	0224-215621	ad.bouterse@hetnet.nl
Friesland & Groningen	Peter Beers	0517-413506	beers.p@hotmail.com
Drenthe & Overijssel	Gorrit van Berkum	0516-850186	gtvberkum@quicknet.nl
Zeeland	Adrie Poortvliet	0118-463259	adriepoortvliet@hetnet.nl
Noord-Brabant	Jan Wouters	073-6212997	ja.wouters@planet.nl

Rinus Leijts
Voorzitter VNNGM

Merapi Tour & Travel

Dé Indonesië reisspecialist

Papua herinneringsreis aan boord van Lady Denok

Bali-Asmat-Kaimana-FakFak-Raja Ampat-Sorong-Manokwari-Biak-Jayapura
22 dagen - September 2022

Verlenging mogelijk op Papua, Bali, Molukken, etc.

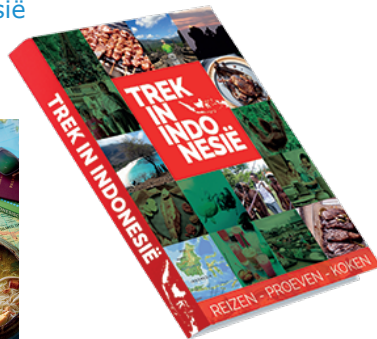
www.merapi.nl

Alvast voorgenieten?

Bestel nu het Indonesië reis- en kookboek
Trek in Indonesië

Prinses Irenestraat 58
6611 BK Overasselt
088-8111999
www.merapi.nl
Email: info@merapi.nl

www.trekinindonesie.nl